

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
دانشکده بهداشت
گروه آموزشی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
طرح دوره (Course Plan)
نیمسال اول سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴

اطلاعات عمومی درس

نام درس: ارزیابی جامع سلامت در سالمندان	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد سلامت سالمندی
شماره درس: ۱۴۱۱۵۱۱۰۸	زمان برگزاری: شنبه ۱۶-۱۴
تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۱.۵ واحد نظری و ۰.۵ واحد کارآموزی	دروس پیش نیاز: ندارد
نام مسوول درس: دکتر مجید رحیمی	تلفن و روزهای تماس: سه شنبه ۳۷۹۲۳۲۳۹
آدرس دفتر: گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت اتاق ۲۱۰	Email: majidnh79@gmail.com

شرح درس:

در این درس دانشجویان با چگونگی ارزیابی سلامت سیستم های مختلف بدن و بررسی ابعاد چندگانه سلامت سالمند و کاربرد تکنیک های مصاحبه و معاینه با تاکید بر ویژگی های خاص سالمندان آشنا می شوند. و به صورت عملی کاربرد این تکنیک ها را تمرین نموده و مهارت کسب می نمایند.

هدف کلی درس:

آشنایی با علایم و نشانه های بالینی بیماری های مختلف دوران کهنسالی و کاربرد تکنیک های مصاحبه و معاینه عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ۱- اهمیت ارزیابی جامع سلامت سالمندان
- ۲- اصول مصاحبه و اداره کردن یک جلسه مصاحبه با سالمند
- ۳- مصاحبه با همراهان و بستگان بیماران ناتوان در برقراری ارتباط
- ۴- ابزارهای مختلف سنجش سلامت سالمند
- ۵- بررسی وضعیت سلامت اعضا و اندام های مختلف سالمند
- ۶- آزمایش ها و تکنیک های پاراکلینیکی مرتبط با بررسی هر یک از دستگاه ها و ویژگی های آن در سالمندان
- ۷- آشنایی با مفهوم مراقبت و مدل های مختلف مراقبتی از سالمندان

۸- مباحث اخلاقی در ارزیابی سلامت سالمندان

اهداف رفتاری:

جلسه اول:

ارزیابی جامع سلامت در سالمندان

- ۱- اهمیت ارزیابی جامع سلامت در سالمندان را بیان کند.
- ۲- تفاوت ارزیابی سالمندی با ارزیابی معمول پزشکی توضیح دهد.
- ۳- مشکلات ارزیابی بیماری در سالمندان را مورد بحث و بررسی قرار دهد.

جلسه دوم:

مصاحبه با سالمند (گرفتن شرح حال)

- ۱- تکنیک مصاحبه را تعریف کند.
- ۲- ویژگی های یک مصاحبه پزشکی استاندارد را نام ببرد.
- ۳- نکات مهم در مصاحبه با سالمند و خانواده و بستگان او را شرح دهد
- ۴- بتواند یک جلسه مصاحبه با سالمند را بخوبی اداره کند.

جلسه سوم و چهارم:

سلامت روان در سالمندان

- ۱- ارزیابی بالینی عصبی روانشناختی کامل را تعریف نماید
- ۲- ابزار های سنجش افسردگی سالمندان را معرفی نماید.
- ۳- ابزار های سنجش اضطراب سالمندان را معرفی نماید.
- ۴- بتواند مهارتهای مراقبت از خود سالمند را به صورت عملکردی ارزیابی کند.
- ۵- بتواند با ابزار های موجود وابستگی دارویی سالمندان را ارزیابی کند.
- ۶- بتواند با ابزار های موجود میزان رضایتمندی سالمند را ارزیابی کند.
- ۷- بتواند با ابزار های موجود ناتوانی سالمندان ارزیابی کند.
- ۸- بتواند از مجموعه آزمون جامع برای تعیین وجود و نوع دمانس یا سایر اختلال های شناختی در افراد سالمند استفاده کند.
- ۹- بتواند با ابزار های موجود سلامت روانی سالمند را مورد ارزیابی قرار دهد.

جلسه پنجم:

- ۱- ارزیابی جامع سالمندان (CGA) را توضیح دهد.
- ۲- ابزارهای شایع مورد استفاده در ارزیابی جامع سالمندان (CGA) را توضیح دهد.
- ۳- ارزیابی آسیب پذیری Frailty در سالمندان را انجام و تفسیر نماید.

جلسه ششم و هفتم:

- ۱- اصول بررسی و معاینه سیستم های مختلف بدن (سلامت پوست، سر و گردن، چشم و گوش و بینی، دهان و حلق، قفسه سینه، قلب و عروق، شکم، عضلات و مفاصل و دستگاه عصبی) را توضیح دهد.

جلسه هشتم:

- ۱- آزمایشات خون مورد استفاده در بررسی سلامت سالمندان را در دستگاه های مختلف بدن شرح دهد.

۲- بررسی های عصب شناختی، قلبی، تنفسی در پاراکلینیک را شرح دهد.

جلسه نهم:

۱- مفهوم مراقبت با نگاه به ویژگی های سالمندان را توضیح دهد.

۲- مراقبت های سالمندان با رویکرد چندرشته ای و مراقبت تیمی را شرح دهد.

جلسه دهم و یازدهم:

۱- مراقبت های ارائه شده به سالمندان در ستینگ های مختلف (مبتنی بر جامعه، منزل، مراکز مسکونی اقامتی، سرای سالمندان، مراقبت فرجه ای، Hospice، مراقبت تسکینی (Palliative Care)، مراقبت در مراکز نگهداری روزانه، مراقبت دمانس، مراقبت در بیمارستان و مراقبت های بیمارستانی در منزل را شرح دهد.

جلسه دوازدهم:

۱- ارزیابی کیفیت مراقبت در ستینگ های مختلف را انجام و برنامه ریزی اصلاحی ارائه نماید.

۲- اصول مراقبت از سالمندان در بلایای طبیعی را بیان کند.

*منابع اصلی درس:

1. Oxford American Handbook of Clinical Examination and Practical Skills; Elizabeth A. Burns, Kenneth Korn, James Whyte: 2011

2. Comprehensive geriatric assessment: Katherine T Ward, David B Reuben: UP To Date: 2017

3. Essentials of Gerontological Nursing; Meredith Wallace: 2008

4. Bates' Nursing Guide to Physical Examination and History Taking; 2012

5. تفسیر تستهای آزمایشگاهی کاربردی و بالینی، رادگهر نورلی، نشر رویان پژوه، ۱۳۹۲

6. Joseph J. Gallo, Handbook Of Geriatric Assessment, 2006

7. Williams SR. Basic nutrition and diet therapy. Basic nutrition and diet therapy.. 1995(Ed. 10)

۸- آموزش مراقبت از سالمند در خانه، ترجمه دکتر رضا فدای وطن و دکتر سید علی محمد یکتامرام، انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، ۱۳۹۳.

۹- پروتکل های ارزیابی و مراقبت از سالمندان، ترجمه طاهره سکوت، عبدالرحیم اسدالهی، نسیم پیرزاده، انتشارات آریادانش، ۱۳۹۹.

۱۰- عزیزاده م و قوام پ، زمین خوردن در سالمندان، یک سندروم طب سالمندی، ۱۳۹۸، انتشارات ابن سینا.

روش تدریس:

۱- سخنرانی

۲- پرسش و پاسخ

وظایف فراگیران:

۱- پیش مطالعه

۲- یادداشت سوالات احتمالی در مورد مطالب ارائه شده

- ۳- انجام تکالیف ارائه شده
- ۴- حضور به موقع در کلاس
- ۵- پاسخ به سوالات
- ۶- گزارش در مورد تکالیف

قوانین و مقررات کلاس:

- ۱- دریافت مطالب بارگذاری شده در ساعت کلاس
- ۲- آگاهی از تکلیف و انجام تکالیف
- ۳- شرکت به موقع در کلاس و حضور تا پایان جلسه
- ۴- پاسخ به سوالات طرح شده از طرف استاد و یا دانشجویان
- ۵- گزارش از انجام تکالیف
- ۶- طرح سوالات احتمالی

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف	2
2	ارزیابی های هفتگی	۲
۳	حضور در کلاس	۱
۴	امتحان میان ترم	۵
۵	امتحان پایان ترم	۱۰

جلسه	عنوان جلسه	مدرس
۱	اهمیت ارزیابی جامع سلامت در سالمندان ، تفاوت ارزیابی سالمندی با ارزیابی معمول پزشکی، مشکلات ارزیابی بیماری در سالمندان	
۲	تعریف مصاحبه و انواع آن ، ویژگی های یک مصاحبه پزشکی استاندارد ، نکات مهم در مصاحبه با سالمند و خانواده و بستگان او ، نحوه گرفتن شرح حال از سالمندان (حافظه معنایی و رویدادی و	

	تغییرات طبیعی و غیر طبیعی آن در سالمندی)	
۳	شیوع اختلالهای روانی در سالمندان، افسردگی و اضطراب در سالمندان، ابزارهای مهم در ارزیابی افسردگی و اضطراب در سالمندان، فشار مراقب، ارزیابی سوء رفتار با سالمندان، وابستگی دارویی در سالمندان	
۴	ارزیابی بالینی عصبی روانشناختی کامل، ارزیابی درد در سالمندان، سنجش واکنش همسر و دیگر افراد مهم زندگی سالمند، ارزیابی عملکردی مهارتهای مراقبت از خود، ارزیابی شخصیت سالمندان، ارزیابی رضایتمندی سالمندان، ارزیابی ناتوانی سالمندان	
۵	ارزیابی جامع سالمندان و ابزارهای مرتبط با آن مانند ADL, IADL, GDA, MNA, Mini Cog	
۶ ۷	آشنایی با اصول معاینات جسمی مانند سمع، لمس، دق در سیستم های قلبی - عروقی، شکم، تنفس، پوست، سیستم اسکلتی و ...	
۸	آشنایی با تست های پاراکلینیکی مانند آزمایش خون، نوار قلب، اسپیرومتری و ...	
۹	آشنایی با مفهوم مراقبت و نحوه انجام مراقبت تیمی	
۱۰	مراقبت های ارائه شده به سالمندان در ستینگ های مختلف (مبتنی بر جامعه، منزل، مراکز مسکونی اقامتی، سرای سالمندان، مراقبت فرجه ای، Hospice، مراقبت تسکینی (Palliative Care)، مراقبت در مراکز نگهداری روزانه، مراقبت دمانس، مراقبت در بیمارستان و مراقبت های بیمارستانی	
۱۲	ارزیابی کیفیت مراقبت در ستینگ های مختلف و اصول مراقبت از سالمندان در شرایط بحران و بلایا	

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

اهمیت آمادگی قبل از طرح مباحث در کلاس از طریق پیش خوانی طبق طرح درس